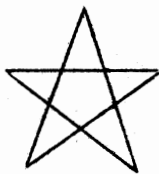

brochure

INNERLÛK SCHOUWEN

Orde Der Verdraagzamen

's-Gravenhage

NO 339

PRJS FL. 350

vereniging

ORDE DER VERDRAAGZAMEN

Giro nr 46 88 74 t.n.v. de Penningm. der "ODV" Delfgauw

Uitsl.v.publ.& abonn.: Van Blankenburgstr. 76, 2517 XT Den Haag, tel.070-465592
(tussen 17.30 en 18.30 uur)

Secretariaat: Troelstralaan 38, 2641 WG Pijnacker tel.01736-6577

Verschijnt 12 x per jaar

30 maart 1988

I N N E R L I J K S C H O U W E N

Goedenavond vrienden.

We zijn niet alwetend of onfeilbaar, dat zal u bekend zijn, en we stellen het, in tegenstelling tot vele anderen, erg op prijs dat u zelf nadenkt. We hopen dat u die moeite ook zult nemen.

Ons onderwerp voor vandaag is: innerlijk schouwen. Ik zal zo vrij zijn om de inleiding te beginnen met enkele principes, enkele grondregeltjes, die je dan aan kunt nemen of kunt verwerpen; dat moet je zelf weten.

Wanneer wij in onszelf terugkeren en de wereld met rust laten, dan bestaat er in ons nog steeds een wereld; er zijn allereerst dingen en begrippen die door elkaar flitsen en op een gegeven ogenblik kunnen daar een soort dromen of dagdromen uit ontstaan. Is dat de werkelijkheid? We kunnen zeggen: die werkelijkheid is misschien niet zo intens dat ze buiten ons constateerbaar is. Aan de andere kant blijkt dat ons ervaren op de wereld voor een groot gedeelte bepaald wordt door onze persoonlijkheid, de manier waarop we denken. Je zou kunnen zeggen: wij leven in een mentale realiteit die op wordt gelegd aan een feitelijke realiteit.

Wanneer wij in onszelf proberen te schouwen, dan sluiten we een hele hoop vooropgezette beelden uit; aan de andere kant worden we geconfronteerd met de inhoud van onze eigen persoonlijkheid. Sommige mensen kijken naar binnen en die proberen daarbij iets te vinden, als God bijv. Je kunt dan inderdaad zover komen dat het ik voor een groot gedeelte weg is gedrukt; je bent er nog wel maar er is niets wat je kunt omschrijven, er is geen definieerbaarheid meer, er is alleen nog maar een ervaring. En uit die ervaring keer je dan terug met bepaalde gevoelens en op grond van die gevoelens probeer je dan misschien weer een beschrijving te vinden.

Het is de grote moeilijkheid te weten wat werkzaam is. Bijv. profeten: een profeet kan soms dingen voorspellen die inderdaad uitkomen, soms, niet altijd, naar het kan. Wanneer die profeet dan iets ziet, een visioen bijv. of iets dergelijks, dan is de vraag: waar komt dat vandaan? Het kan alleen in henzelf ontstaan,

dat is punt één. Punt twee: het ontstaat dikwijls onder grote spanning, meestal is die spanning psychisch, maar in enkele gevallen komen er ook fysieke verschijnselen bij of fysieke vermoeidheid en uitputting.

Laten we het nu eens zo stellen: de historie en de tijd zijn niet beperkt: ze zijn niet gebonden aan het ogenblik dat wij ervaren en er zijn overal - noem het kleinste deeltjes voor mijn part, ionen, of geef er een andere naam aan - die geladen zijn met stukjes tijd die wij nog niet beleefd hebben of die voor ons allang voorbij zijn. Wanneer die lading in ons terecht komt ontstaat een meng-beeld: dat beeld bestaat uit onze voorstellingen zoals ze in ons bestaan, ons denken, ons wereldje, maar ook wat we geleerd hebben en wat we verwachten; aan de andere kant de gebeurtenis zoals die bestaat in dat kleinste deel. Dan ontstaat een visioen dat een deel van een toekomstige- of verleden werkelijkheid weergeeft, maar dat gelijktijdig gebonden blijft aan het huidige karakter van degene die het ondergaat, aan de belangstelling van degene die het ondergaat en zeker ook aan zijn vermogen om zich dingen voor te stellen en te formuleren.

Op grond van dit alles zou ik het volgende willen stellen: fantasie is niet noodzakelijkerwijze onwerkelijk; ze is alleen op dit ogenblik voor het ik niet als werkelijkheid realiseerbaar. Processen van fantasie en dromen hebben niet alleen betekenis in de mens, maar zijn zijn reactie op iets wat buiten die mens ook bestaat. Ten laatste: wanneer ik in mijzelf doordring en daarbij steeds factoren elimineer, zal ik geconfronteerd worden met zaken die buiten het voorstellingsvermogen liggen en die daarom niet omschrijfbaar zijn, anders dan in symbolen.

Ik hoop dat u het tot zover heb kunnen volgen en dat u het met mij eens bent. Zo niet, krijgt u na de pauze alle gelegenheid om mij te wraken. Ik garandeer u alleen niet dat als u probeert verkeerdelijk te wraken, dat ik mij niet zal 'wreken' ondanks alle verdraagzaamheid.

Hoe schouw ik mijzelf? In de eerste plaats: ik moet ontspannen zijn, rustig, want ik moet afstand doen van mijn wereld. Al die indrukken die normalerwijze mijn denken en reageren bepalen, moeten a.h.w. tijdelijk worden afgeschermd, opzij gezet. In de tweede plaats: mijn innerlijk schouwen begint altijd met een reeks warrelende gedachten. Als ik naar die gedachten luister en een daarvan bijzondere aandacht geef, dan heb ik daarmee een keuze gemaakt uit mijn innerlijke mogelijkheden en dan zal ik al datgene wat daarmee samenhangt - of het nu in de menselijke werkelijkheid bestaat, een geestelijke werkelijkheid is, of alleen maar een ver-gissing - zien als een beleving; ik zal maar zeggen: dat bestaat in mij.

Wanneer ik echter gewoon alles zijn gang laat gaan dan gebeurt er iets dat doet denken aan een kristallisatieproces: al deze anorfe gedachten die door elkaar heen warrelen, al deze half-beelden, half-voorstellingen die in mij een rol spelen, worden langzaam maar zeker in een patroon samengetrokken. Dat patroon wordt bepaald door mijn persoonlijkheid, en door mijn geestelijke persoonlijkheid vooral. Hierdoor ontstaat een vast kader en binnen dit kader zijn dan referenties mogelijk aan andere werelden, aan verleden en aan toekomst. Ik kan op dat ogenblik ook zonder uittreding delen van de wereld zien waar ik nooit geweest ben en gebeurtenissen zien die daar plaats vinden, plaats

vonden of plaats zullen vinden.

Ik kan evenzeer met een geestelijke wereld in contact komen, maar een geestelijke wereld is, zuiver rationeel gezien, niet omschrijfbaar. Zij bestaat onder dermate andere condities en omstandigheden dan het stoffelijk bestaan, dat het eenvoudig niet mogelijk is te refereren aan deze werkelijkheid zonder ze te gelijktijdig te vertalen in stoffelijke beelden.

Elke vertaling in zichzelf is of een simplificatie, dat is dan nog het beste geval, of een regelrechte vervalsing: men probeert zijn eigen denkbeelden in een kader te wringen dat rationeel bekend is.

We leven in een wereld waarin het rationalisme en het technisch denken, het stoffelijk denken, domineren. Overigens, het wordt steeds minder want we gaan naar een periode waarin de innerlijke waarden de overhand gaan krijgen, maar voorlopig moeten we zeggen: de mens is gedresseerd tot een oorzaak en gevolg denken, een neiging tot bewijs zoeken, en is niet in staat zijn eigen innerlijk als werkelijk bewijsmateriaal te accepteren. Toch bestaat er in je meer dan vast te leggen is. Jung bijv. zegt op een gegeven ogenblik: wij kunnen een groot gedeelte van de menselijke psyche in kaart brengen, maar er blijft altijd een onbekend gebied bestaan dat we niet kunnen betreden en dat kennelijk van invloed is op de samenwerking van alle gebieden die we kunnen constateren.

Er zijn andere denkers, filosofen, psychologen geweest die ook tot de conclusie zijn gekomen: er is in dat innerlijk iets anders. Wil je dat andere kunnen beleven dan moet je eerst beginnen met het te aanvaarden; op het ogenblik dat je probeert het een vorm op te dringen om het in een bepaalde richting te laten gaan, dan ben je al verloren, want dan doe je een beroep op de inhoud van je hersenen om een deel van de werkelijkheid weg te snijden en een beeld over te houden wat voor jou aanvaardbaar is. Zo iets als soms met foto's van koninklijke personen of andere voornamen personen gebeurt: er staan vaak hele gekke dingen op die foto's maar die worden er altijd netjes afgesneden. Toch zou dat schijnbaar gekke gebeuren voor de sfeer, dus voor de werkelijke betekenis van die personen op die plaats, erg belangrijk kunnen zijn.

Een visioen is niet zonder meer een stoffelijke werkelijkheid; het kan een symbool zijn dat betrekking heeft op die werkelijkheid, het kan een aantal factoren uit die werkelijkheid omvatten, nu echter beleefd op een wijze die niet meer rationeel is en waarbij de normale samenhang van gebeurtenissen geen rol meer speelt.

U bent dus ontspannen en u laat uw gedachten langzaam maar zeker tot rust komen, zodat er deze kristallisatie plaatsvindt, en dan is de vraag: wat gebeurt er? Wanneer je met een bepaald doel bezig bent, dan is het duidelijk dat hierdoor als vanzelf het ik gericht is op krachten die daarmee in harmonie zijn. Zou je dus op rust, op vrede gericht zijn op het ogenblik dat je begint, dan zal bij die kristallisatie vooral elk aspect dat met harmonie en vrede samenhangt naar voren komen en zal ook uw emotionele beleving daarvan beïnvloeden. Als u daarentegen bezig bent om te denken aan de verwoestingen op de wereld - u weet wel er zijn zoveel van die dingen: als er nog eens een atoombom komt, als er een atoomcentrale opvliegt, als er een vergiftiging komt, als dat gat in de atmosfeer groter wordt, duizend en een dingen - als u

daarvan uit gaat dan ziet u datgene wat u in verband daarmee vreest, maar alleen datgene wat ook als mogelijkheid bestaat.

U ziet dus niet alleen een beeld dat helemaal uit uzelf voortkomt, u ziet een beeld waarbij uw eigen verwachting uit een werkelijkheid u een aantal dingen laat zien die daardoor niet meer in de juiste samenhang staan. Het is goed om bij alle innerlijk schouwen dit laatste in het oog te houden. Uw eigen sten op het ogenblik dat u bezig bent, de zorgen die u hebt, de verwachtingen die u koestert spelen een rol, ze zijn conditionerend ook wanneer u alles achter u laat, de buitenwereld helemaal van u weg stuwt en overblijft met die gedachten die zelfs langzaam tot rust komen en uiteindelijk die vaste structuur gaan vertonen waarin beleving en ev. waarneming mogelijk zijn.

Als je innerlijk schouwt kan het zijn dat je gericht bent op een bepaalde persoon of plaats; dan zal al datgene wat met die persoon en met die plaats samenhangt een rol spelen. Heel vaak ben je ook bezig met je eigen problemen; bijv. u droont dat u in een vliegtuig, een trein, een auto zit, op de fiets zit, en ineens is de zaak niet meer bestuurbaar. Dan zeggen de mensen: ja dan moet ik niet met de auto, met de trein of met de fiets gaan. Onzin. Wat u hier tegen uzelf hebt gezegd is: ik voel dat de situatie zoals ze voor mij gaat ontstaan aan mijn beheersing ontglipt.

Dat zou een reden moeten zijn om een volgende keer je te richten op de positieve waarden, op de zaken van geluk, van mogelijkheid, en zo dan daaruit de beelden krijgen die een aanvulling vormen.

Voorbeeld: u droont van een trein, die trein slaat op hol: angst, u bent bang voor bepaalde gebeurtenissen in het leven. Nu gaat u weer, maar nu positief gericht zoeken naar uw relatie en laten we nu zeggen dat diezelfde trein weer op komt dagen. U stapt er weer in en ze rijdt ook weer en op een gegeven ogenblik is ze onbeheersbaar, je weet niet waar je naar toe gaat. Maar nu staat ze stil en u kunt uitstappen, wat u dan ook doet. Waar stapt u uit? Dat heeft z'n betekenis.

Misschien stapt u uit op een soort enorm schaakbord, welke vlakken kiest u? Kiest u de witte vlakken of de donkere, of kiest u een rechte lijn waarbij ze afwisselen? Het klinkt krankzinnig als je dat zo vertelt, maar toch heeft het weer z'n betekenis; als u alleen de lichte vlakken kiest dan kiest u voor de positiviteit, gaat u rechtlijnig over zo'n vlak heen dan is het heel waarschijnlijk dat u geneigd bent om 'met beide voeten op de grond te leven' zoals dat dan heet. U krijgt dus meevallers en tegenslagen, die dan ook een rol zullen gaan spelen, meestal in aanvullende dromen of gevoelens.

Het kan zijn dat u bewust of onbewust voor het donkere kiest; wanneer u dat u later zoudt herinneren, zoudt u zich af moeten vragen: waartegen ben ik in verweer, wat vrees ik, wat haat ik? Want wanneer je die keuze hebt gemaakt dan ben je kennelijk bezig om vooral in de schaduw te blijven en gelijktijdig ligt juist in die wijze van gaan, meestal een zekere agressie.

U zult u zeggen: ja, dat zijn maar dromen. Het is misschien een droom, maar het is ook een innerlijke beleving. Innerlijk schouwen is niets anders dan het steeds bewuster waarnemen van de innerlijke belevingen en gelijktijdig, en dat mag ik er nog wel een keer bij zeggen: een tot het uiterste proberen, niet zelf op grond van een bepaald denkbeeld te ageren.

Innerlijk schouwen is voor de mens een kwestie van passiviteit, omdat pas wanneer hij passief is in zijn stoffelijke benade-

ring van de zaken, de betekenis van het totaal voor het geheel van zijn persoonlijkheid duidelijk kan worden.

Als u doordringt in uzelf dan zult u ontdekken dat in het schouwen een aantal fasen optreden. De eerste fase noemen we wel eens "jungleboek", waar het ik als een soort Howgli door allerlei gevaren heen een weg zoekt en gelijktijdig wordt bijgestaan door de meest onverwachte krachten. Het is een wereld van dreiging, maar wij zijn - zeker als we in de stof leven - mensen, waarin allerhand verwarringen en tegenspraken een rol spelen.

En dan heb ik het nog niet eens over al datgeen wat uit vorige incarnaties is overgebleven en de stuwkracht van het geestelijk plan dat tot de incarnatie heeft gevoerd. Wanneer we daarmee bezig zijn dan zeggen we tegen onszelf wat onze weg is of wat ons zoeken is, en daarnaast hoe wij de bedreigingen van de wereld beleven en hoe we een zekere bescherming ervaren, meer niet.

De volgende fase brengt ons al in contact met werelden waarin het een beetje anders gaat. Voor iemand die alleen maar uittreedt en daarbij zo in 't grensje zonerland terecht komt, nou ja, het is meestal een gezellig grasveldje en als je geluk hebt kom je in 'n parkje terecht; geestelijk gezien: huisje, boompje, beestje, getekend door een aantal gemeenschappelijke behoeften en indrukken.

Maar wanneer je bezig bent om jezelf te ondergaan, want dat is innerlijk schouwen, dan ontstaan er beelden die samenhangen met wat je werkelijk bent. Dat kan soms het idee zijn van trappen lopen, soms sta je ineens voor een vesting en overal zijn wel poorten maar je kunt nergens door en toch moet er een poort zijn waar je door kunt; zoek die poort dan maar. Het is doodgewoon tegen jezelf zeggen: ik probeer door te dringen in de vesting van mijn eigen innerlijk want daar ligt het begrip, de wijsheid zou je kunnen zeggen, waardoor ik mijzelf in de feitelijke wereld veel beter kan handhaven.

In andere gevallen loop je trappen, eindeloze trappen, soms trappen die er niet eens zijn; je loopt de trap op en je ziet dat je gewoon door de lucht omhoog wandelt door de wolken heen naar een andere wereld. Je zegt tegen jezelf: er bestaat een tweede niveau van bewustzijn voor mij, op dat niveau van bewustzijn zijn voor mij krachten bereikbaar, maar ik kan de verbinding niet leggen; vandaar het onstoffelijke van de trap.

(Tussen twee haakjes: interesseert het jullie, kun je het een beetje volgen? Ik maak het zo eenvoudig mogelijk hoor. Ja, waarom niet. Nou we boven aan de trap staan moeten we even uithijgen, dus nemen we een ogenblik pauze; die ik ondertussen al weer gevuld heb, dus we gaan rustig verder.)

En volgende fase brengt ons in een toestand waarin we werkelijk niet meer weten waar we mee bezig zijn. Een aardige voorstelling ervan, ofschoon ze niet geheel juist is, is: ik droom dat ik in een wereld kom op een rustige plaats en daar ga zitten mediteren; in de meditatie hoor ik dingen, onderga ik dingen, zie ik dingen. Als we zover zijn gekomen dan hebben we een punt bereikt waarbij ons contact met waarden - zeg maar buiten de tijd, vanuit ons stoffelijk standpunt op dat ogenblik - voor mij gaan spreken; visioenen die optreden zijn inderdaad concrete gegevens ontrent de toekomst of een verleden.

Ga ik nog verder dan heb ik het gevoel dat ik er niet helemaal meer ben; je voelt je zo'n beetje als één glimmend stukje in een reuze vuurpijl die in allehand bloemen uitbarst over een

donkere hemel. Heb je dat gevoel - dat is een bijna uit elkaar spatten - dan ben je bezig met de bedoeling van de leven. Hier kunnen dan weer allerlei symbolen aan verbonden worden en in sommige gevallen komen visioenen voor, die direct of indirect samenhangen met je eigen omstandigheden en datgene wat er op je wereld plaatsvindt. zeg nooit: dit is een absolute toekomstvoorspelling; zeg niet: God heeft het mij gezegd, want het is niet waar; het is alleen maar een rationalisatie wanneer je dat doet, je bent gewoon bezig om je eigen diepste innerlijke wereld en haar mogelijkheden te verkennen. Uit die mogelijkheden komt dan een soort voorstelling, een beeld tot stand, soms in woorden, maar meestal in lijnen en een enkele keer alleen in kleurvlakken, waarbij je jezelf a.h.w. duidelijk maakt wat je bent, wat je taak is zouden de mensen op aarde zeggen.

Ga je nog verder dan komt er een ogenblik dat er geen relatie meer is. ik heb dat zoëven al gezegd, je komt in een wereld waaruit allerhand gevoelens resteren, na de beleving, maar waarbij de beleving zelf niet meer kan worden vertaald, dus niet tot het bewustzijn doordringt, tot het stoffelijk bewustzijn. De grote moeilijkheid hierbij is dat we de neiging hebben om die dingen dan toch op een of andere manier voor onszelf te omschrijven en de beelden die we dan scheppen zijn niet concreet.

Ja, laten we naar weer bekende voorbeelden nemen: Bernadette ziet Onze Lieve Vrouw maar waarom ziet ze nou een O.L.V. die in haar kleding en houding helemaal lijkt op een schildering die in een kerkje, zowat 20 kilometer verder, al ongeveer 120 jaar bestaat. Hoe komt het dat kinderen in Spanje de heilige maagd zien, maar als je nu verder gaat vragen dan blijkt dat die heilige maagd met haar gewaad, haar kroon, haar scepter en het kind Jezus, verduveld veel lijkt op een beeld dat in de processie wordt rondgedragen. Waarom? Omdat de beleving niet echt is? Wel nee, het is geen fantasie, er is iets, maar dat iets dat moet omschreven worden en dat wordt omschreven in de termen van het geloof van de omgeving en daarbij komen dan beelden naar voren. De heilige maagd bijv. is uiteindelijk de opvolgster van Isis, de moeder-godin; dat moederlijke, dat beschermende, dat helpende, dat heb je aangevoeld, dan moet zij het wel zijn.

Laten we die fout niet te veel maken; we maken onszelf wijs dat we uitverkoren zijn, dat we verplichtingen hebben aan een persoonlijkheid die niet eens zo bestaat. Daarmee ontkennen we maar al te vaak een deel van de kracht die we reëel ontmoet hebben. Juist wanneer we komen aan die gebieden waar eig. niets meer overblijft dan een rust, 'n vrede, 'n geluk misschien, het gevoel van geladen te worden met een enorme kracht, daar moeten wij v-o-o-r-z-i-c-h-t-i-g zijn dat we het niet concretiseren.

We moeten de kracht in ons laten werken, we moeten die vrede op ons in laten werken, we moeten dat geluk gebruiken als een stuwkracht om ons hele wezen te laden, ja, maar op het ogenblik dat we er vorm en gestalte aan geven, dan maken we van een goddelijke kathedraal van sterren, een circustent met een paar lovertjes. Dat moeten we niet doen.

Innerlijk schouwen is natuurlijk een proces wat geleerd moet zijn. Er bestaan heel wat voorschriften voor; voor sommige mensen werken ze voor anderen niet. Diep in jezelf beleef je allerlei dingen. Begrijp dat die dingen niet de betekenis hebben die ze normaal op aarde hebben. Een mens kan dromen dat iets - laten we maar zeggen - een sexueel contact wordt; in feite probeert ie een

gevoel van één-zijn van één-wording te verbeelden, maar als je dat in het erotisch vlak overbrengt, dan ontstaat er meteen weer een strijd tegen en is de werkelijke waarde verloren gegaan. Strijd er niet tegen maar probeer het vooral niet te beschouwen als een voor-spelling of een waarschuwing of iets dergelijks. Laat datgene wat in u ontstaat eenvoudig op u inwerken.

Soms worden we betrokken bij wat ik noem de tijdsdeeltjes, de factoren van kosmisch-weten of -geheugen die ons beroeren en dan ontstaan er wel voorstellingen. Daar bestaan regels voor: elke voorstelling die we op die manier beleven of ontvangen kan niet bepaald worden aan de hand van onze huidige wetenschap of weten of kennis of veronderstelling; zij staat op zichzelf, ze is een fragment van tijd.

Een bekend voorbeeld: iemand op de Veluwe ziet op een gegeven ogenblik duitse soldaten terugtrekken, sommigen gewond en bebloed, met fietsen en karretjes en alles; jaren later heeft ze ze inderdaad gezien, alleen de conclusie was toen - het was toen kort na de mei-dagen waarin Nederland voor een ogenblik zijn zelfstandigheid verloor - nou, binnenkort worden ze verslagen; maar het heeft wel vier jaar geduurd.

Wanneer zo iemand nu zegt: nou ja, we hebben nog wel wat reserves voor moeilijke tijden, maar laten we ze maar opmaken, het is toch zo voorbij, dan komen ze later om van de honger en komen ze ons vragen waarom het niet is uit gekomen.

Het beeld staat los. Het beeld met zijn details moet je proberen vast te leggen, probeer het niet te verklaren. Later kun je vaak, doordat je meerdere van derg. belevingen hebt, toch een soort stripverhaal samenstellen.

Weet je nu in welke volgorde de beeldjes staan? Nou, dat is ook niet waar; je denkt dat je het weet. Wanneer je die innerlijke voorstellingen ziet, denk niet 'nu weet ik het'; je moet zeggen: ik ben geconfronteerd met een waarneming, met een visioen als u het zo wilt.

Als iemand tot u spreekt en tot u zegt 'ik ben de Heer der heerscharen', dan geloof ik dat u voorzichtig moet zijn; die stem heeft voor u iets goddelijks, het is een kracht ver boven u verheven die u op dat ogenblik a.h.w. ondergaat, u verbaliseert nu de inhoud daarvan en u maakt ervan: "Ik ben de Heer der heerscharen", omdat het wel heel erg prettig is als God even een gesprek met je wilt aangaan.

Wees en blijf voorzichtig, maar aan de andere kant: verwaarloos deze innerlijke mens niet. Probeer regelmatig naar binnen toe te kijken, probeer te schouwen wat erin je bestaat; en of het nu een wildernis is of een sterrenhemel, of het een Robin Hood gezelschap is of een reeks raket-ridders, 't maakt geen verschil uit: uw innerlijk wordt nu eenmaal in die beelden uitgedrukt; het is uw relatie met het geheel welke eerder daarin tot uitdrukking komt dan een detail dat tot uw werkelijkheid behoort.

Leer jezelf kennen dan kun je ook leren de krachten die in je schuilen langzaam maar zeker samen te vatten en te beheersen. Dan kun je bewust bepaalde dingen af gaan lezen bij anderen, dan kun je bewust misschien bepaalde energieën uitsturen en daarmee de stoffelijke omgeving beïnvloeden, dan kun je daardoor misschien ook voelen welke krachten er op bepaalde plaatsen op aarde zijn, je daarop instellen door ze af te wijzen of er tijdelijk mee te versmelten en zo de betekenis ervan innerlijk te beleven.

Hamlet zegt:

"Er is meer tussen hemel en aarde dan ge vermoedt,
Horatio".

Ik kan het tot u blijven herhalen, uitentreuren: in u is meer dan u vermoedt, in u liggen duistere en lichtende werelden begraven, in u is een goddelijke kracht aanwezig en in u is een relatie uitgedrukt die de tijd omvat en die alle dingen schijnt te omvatten waarmee je ooit in beroering bent gekomen of zult komen.

U bent een wezen dat innerlijk een veel grotere mogelijkheid en omvang bezit dan naar buiten toe in de moderne wereld wordt erkend. In u zijn levenskrachten die anderen kunnen genezen; maar als u ze niet beheersen kunt zijn ze vaak gevaarlijk en kunnen ze ook schaden. In u is een weten dat niet verklaarbaar is maar dat spontaan schijnt te ontstaan, een soort intuïtie; een weten dat je moet leren gebruiken, maar wel binnen de normen van je eigen mogelijkheid en je eigen wereld.

In u zijn krachten aanwezig die u kunt gebruiken voor anderen en die u soms ook moogt of moet gebruiken voor uzelf. Als je die krachten omschrijft neem je een groot gedeelte van hun kwaliteiten weg. Laat de kracht de kracht zijn; en als u dan wilt geloven: geloof aan een God die in alle dingen aanwezig is, ook in uw eigen persoonlijkheid; een kracht die door ú werkt zoals ie werkt door het geheel van de kosmos; waarvan alle beelden die in u ontstaan, alle gevoelservaringen die in u rijzen wanneer u zich afzondert van uw wereld, alleen maar een uitvloeisel zijn, een manifestatie.

Dan, mijne vrienden, zal innerlijk schouwen voor u meer zijn dan alleen maar een meditatief kunstje of een paranormaal gegeven. 't Zal deel worden van uw leven en u daardoor intenser, juist en vollediger doen leven dan u op het moment voor uzelf misschien mogelijk acht.

Na de pauze zullen we ingaan op alle problemen, vragen en tegenwerpingen die deze inleiding bij u heeft opgeroepen. Wilt u iedereen een plezier doen: schrijft u ze dan op, 't voorkomt dat u uitermate onduidelijk wordt, 't voorkomt dat u uitermate lang van stof blijkt te zijn, en het bevordert de mogelijkheid om alle vragen zo goed en zo juist mogelijk te beantwoorden. Ik zeg er nu alvast bij, wanneer u denkt dat het antwoord niet juist of niet voldoende is dan moogt u protesteren, maar alleen ten aanzien van dat antwoord en daarna worden eerst weer de andere vragen beantwoord.

Ik dank u voor uw aandacht, ik wens u een aangename pauze en de inspiratie om met weinig woorden uw problemen toch op schrift te stellen. Tot straks.

V R A G E N

Zo, goedenavond weer, vrienden. Alles is er nog, dank voor het compliment. U weet het: persoonlijke vragen mag ik niet beantwoorden, we gaan eerst beginnen met de schriftelijke en dan zien we hoever we komen. Vraag één graag.

x Blijven mensen niet vaak bij die eerste beelden steken, omdat ze angstwekkend zijn en de neiging ontstaat tot ontkennen? Moet men toch door de angst heen om verder te komen?

- Dat is ongetwijfeld waar. De eerste beelden zijn vaak wat schrikwekkend, ofschoon je, wanneer je probeert om te voelen dat je niet alleen bent, je over het algemeen het gevoel hebt van hulp of bescherming. Je moet daar eenvoudig doorheen, daar is niets aan te doen.

Het is een oud gezegde: wie naar de hemel wil moet door de hel gaan. Zelfs in de geloofsbelijdenis van de christenen staat: die afdwaalde ter helle, de derde dag is herrezen uit den doden, etc. Dus: wanneer je dat goed bekijkt, je moet eenvoudig begrijpen dat je de duistere kant van je eigen wezen moet aanvaarden om verder te kunnen. Ik dacht dat ik daarmee de vraag beantwoord had.

x Je maakt een tocht met een motorboot op een zeer groot meer. Is dit een vlucht, of juist beleefde oneindigheid?

- Dat is een droom die moeilijk te verklaren valt, tenzij je op de persoon zelf ingaat en zoals u weet moet ik daar erg voorzichtig mee zijn. Maar: motorboot, aandrijving, er is beweging, die beweging is niet alleen van mij, er is iets wat mij beweegt, punt een. Op een groot meer: ik neem dus aan dat het niet open zee is, ik bevind mij in een veranderend geheel en ik ga naar een doel dat ik nog maar onduidelijk kan beseffen. Dat zeg je dus tegen jezelf, en in feite zou je dat weer kunnen vertalen in de term van innerlijk schouwen: ik weet dat ik een bestemming heb, maar ik kan haar niet omschrijven en er is iets wat mij daarheen drijft zonder dat ik zelf precies weet waarom of hoe.

x Op duizelingwekkende hoogte dreig je te vallen in een ravijn. Zoek je het te hoog in het leven of zegt het dat je nog maar een klein stuk moet gaan?

- Nou ja, alweer, dan zitten we ook weer met zoiets. In de eerste plaats: ik sta hoog en dreig te vallen, ik heb het gevoel dat ik iets boven mijn krachten ben. In de tweede plaats: ik heb hoogte gewonnen, wanneer ik mijzelf meester blijf zal ik een doel binnenkort kunnen bereiken. Wanneer dit in termen van innerlijk schouwen wordt vertaald, dan zeg je in wezen: ik ben uit verwarring of duisternis op weg naar begrip, naar verheldering, naar vrede, maar op dit ogenblik, als ik terug kijk, ben ik bang voor al datgene wat er met me gebeurd is. Het is dus een angst voor de volledige zelferkenning, of -herkenning, die hier wordt uitgedrukt, terwijl gelijktijdig door het ravijn, de hoogte waarop men zich bevindt, etc., wordt aangegeven dat men al een aardig eind op weg is.

x Er zijn boeken waarin dromen worden uitgelegd, hebben deze nut?

- Er zijn ontzettend veel leuke dames-romannetjes, waarin hij haar altijd krijgt nadat ie d'r vijf keer is kwijtgeraakt, of omgekeerd; hebben die dingen nut? N.a.w.: er zijn een hele hoop droomboeken met allerlei duidingen die alleen maar op overleveringen berusten. Dan zijn ze geschreven door Madame de Normand of door de spaanse zigeunerin Straljja, of derg. dingen. Die dingen zijn overleveringen. Er zit een zekere lijn in het is wel aardig, maar wat je precies droomt kun je er heel zelden in terugvinden.

Er bestaan ook andere droomboeken die voor een groot gedeelte op Freud zijn gebaseerd, waarin een poging wordt gedaan de droombeelden terug te brengen tot stoffelijke kwaliteiten of belevenissen of angsten. Derg. dingen ontkennen voor een groot gedeelte de verdere betekenis; ik zou ze in vele gevallen eerder gevaarlijk dan goed achten.

Ten laatste: er bestaan enkele droomuitlegboeken die proberen uit te gaan van de esoterische waarde van de mens; in deze dingen

kunt u vaak iets terugvinden wat u wel herkent. Is dat het geval dan is het in ieder geval een benadering van de betekenis, maar de volledige juiste betekenis kan een boek nooit geven.

x Als er bij iemand een sterke sexuele aandrang is, hoe is deze kracht om te vormen tot een eenheid?

- Dat ligt eraan welke soort eenheid u op het oog hebt.... Er bestaat iets dat men wel transformatie noemt of sublimatie; beiden zijn termen die in dit verband ongeveer gelijk zijn. Wanneer u het begrip van sexualiteit overbrengt op bijv. liefde voor 'de mensheid', dan verandert ze in betekenis.

Wanneer u uw gevoel van zelfbevestiging - wat vaak in sexualiteit is gelegen - probeert om te zetten in een gevoel van innerlijke verbondenheid met het onbekende, dan zult u tot uw verbazing zien dat deze sterke sexuele geneigdheid gebruikt kan worden om de lichamelijke kwaliteiten om te zetten naar geestelijke waarden; de geestelijke beleving betekent dan heel vaak een verandering van nadruk in de stoffelijke prikkeling en genegenheid.

x Van tijd tot tijd ben ik mij ervan bewust onderricht te krijgen in dromen; het maakt me blij en ik neem me vast voor niets van de lessen te vergeten. Jammer, bij het wakker worden ben ik de lessen kwijt.

Vraag: wat kan ik doen om me de lessen weer te herinneren?

- Nou, ik zou zeggen, doet u niets. Want als u ze herinnert, dan ontwaardt u ze. Lessen die u op een derg. manier krijgt zijn: ofwel confrontaties met uw eigen innerlijk weten, dan wel waarheden op een voor u harmonische wijze aan u overgebracht door een ander. Ze worden voor een groot gedeelte vastgelegd in uw onderbewustzijn, wat betekent een verandering in uw stoffelijke drijfveren en indirect in uw stoffelijke perceptie, uw interpretatie a.h.w. van de wereld waarin u leeft. Dat is de bedoeling van die lessen.

Op het ogenblik dat u het stoffelijke verlaat echter, ontstaat een weten ontrent deze lessen opnieuw in u. Zoudt u echter nu proberen ze uzelf te herinneren, dan gaat u ze interpreteren en dan ontstaan er de meest fantastische dwaasheden, zoals mensen die kruistochten gaan houden om het graf van Jezus te bevrijden, die geweldloosheid en naastenliefde heeft gepredikt.

x Ik heb begrepen dat innerlijk schouwen betekent, dat je moet leren omgaan met de associaties die in je opkomen. Ben kunstenaar, bijv. een cineast, zal via associaties de werkelijkheid duidelijk willen maken. Ben je je eigen cineast als je naar binnen kijkt?

- Als je naar binnen kijkt ben je je eigen cineast, als je dan weer wakker wordt ben je je eigen acteur.

x Wat doet men met een intens verlangen in jezelf naar het leggen van een relatie, anders dan met mensen in 't stoffelijke, om vandaar uit te functioneren?

- Wanneer je dat verlangen in jezelf hebt, is dat een bewuste stimulans, n.a.w. ze behoort tot uw emoties en uw denken zoals u normaal bestaat. Het betekent voor u dat u

a) een mate van onvervuldheid beleeft in uw huidige bestaan,
b) dat u de behoefte hebt aan een bevestiging van hetgeen u bent en dat u deze zoekt in een niet-stoffelijke vorm, om daarmee van de stoffelijke consequenties in feite bevrijd te blijven.

Wanneer we ons dit realiseren en we gaan innerlijk schouwen, dan moeten we proberen gewoon harmonie te beleven; dit is dan geen persoonlijkheid en er ontstaan misschien, althans niet onmiddellijk, persoonlijke relaties met krachten of persoonlijkheden uit de geest, maar wat wel ontstaat is een innerlijke vrede.

Deze innerlijke vrede maakt het je dan mogelijk om je eigen problemen, die dan toch psychisch bestaan, ook stoffelijk, voor een deel op te lossen of van aard te veranderen, waardoor een beheersbaarheid ontstaat.

Vanuit die beheersbaarheid en de voortdurende terugkeer innerlijk naar dit harmonisch beleven, zult u als vanzelf ontdekken dat tussen u en de gehele kosmos, inclusief de stof, maar daarnaast ook de geestelijke wereld, voortdurend relaties aanwezig zijn waarvan u zich meer en meer bewust wordt. Dit neemt niet alleen het gevoel van eenzaamheid weg, dat voor sommigen de aanleiding kan zijn, maar het neemt gelijktijdig ook de beperking weg in je innerlijke waarneming van al datgene wat met je wereld, met jezelf en ook met je geestelijk wezen samenhangt.

x In hoeverre draagt het doen van bijv. decrees ertoe bij, dat er een verdieping/verbreding van het innerlijk schouwen bij zichzelf en bij anderen ontstaat, waarbij tegelijkertijd beetje bij beetje het innerlijk-zelf van de persoon zelf en van anderen wordt gezuiverd door het vereffenen van negatieve belasting/karma.

Zit hier een kern van waarheid in of is het zelfsuggestie of onzin?

- Ja, een groot gedeelte is zelfsuggestie, een klein gedeelte is onzin, maar er schuilt toch ook wel een waarheid in. Kijk het gaat er niet om hóé wij proberen om innerlijk vrede te bereiken, het gaat erom dát we het proberen te bereiken. Het gaat er niet om met welke motivering we beginnen met innerlijk schouwen, het is belangrijk dat het innerlijk schouwen als afzonderlijk beleven naast het stoffelijk beleven voor ons ontstaat. Ik geloof dat je dat ook langs deze weg kunt bereiken en dat impliceert dat het z'n nuttige kanten heeft.

De manier waarop karma wordt benaderd is - zullen we zeggen - tussen de Hindoe-interpretatie en theosofische in; daarbij wordt een oorzaak en gevolg werking opgelegd: vandaag heb ik jou geslagen en in het volgende leven sla je mij; het lijkt net de poppenkast: Jan Klaassen en Katrijn. Dat is natuurlijk niet waar. Het is: wat ik door mijn bewustwording in dit leven ben geworden, bepaalt de ervaring die voor mij belangrijk en noodzakelijk is wanneer ik weer incarneer.

Dat heeft niets meer met een 'tit for tat' te doen. Dat heeft alleen nog maar te maken met het vinden van een innerlijke evenwichtigheid en een voortdurende uitbreiding van ervaring en daardoor een vergroting van het innerlijk begrip dat een voortdurend toenemende harmonie met al wat rond mij bestaat, mogelijk maakt.

x Is er verschil, en zo ja welk, tussen een visioen en hallucinatie?

- Er is een zeer groot verschil. Een hallucinatie is een, meestal door stoffelijke oorzaken ontstane, aberratie van denken en waarnemen waarbij delen van het eigen denken en weten worden ge-projecteerd als een tijdelijk reële waarneming en beleving in de stof. Een visioen daarentegen staat los van hetgeen je in de stof bent; het is een schouwspel waarin je niet onmiddellijk betrokken bent of positie behoeft te kiezen; het is iets wat je waarneemt en wat je waargenomen hebbende in zijn betekenis aanvoelt.

x Hoe kan men zichzelf (überhaupt) aanvaarden en zien zoals men werkelijk is, met alle 'fouten' en nodderpoelen vandien; hoe zouden met name minder bewusten hiertoe in staat zijn?

Hoe weet men eig. of iets 'verkeerd' is; -met name in het stoffelijk bestaan, met alle verwardheden vandien?

- Ja, ik ben geneigd om even vroon te worden: toen de apostelen

met Jezus bezig waren en vonden dat Hij zich met de kinderen niet bezig moest houden - ze waren veel te druk voor de meester - toen greep ie zo'n kind en zei tegen hen: draai je nou eens een keer om en kijk hier: als je niet wordt zoals deze zul je nooit ingaan in het Koninkrijk.

En toch, kinderen, onder ons gezegd en gezwezen, het zijn schatten hoor, maar meestal zijn het krenge. Laten we eerlijk zijn, ze zijn primitief, ze zijn eenvoudigen van geest, zeker; maar aan de andere kant: ze vragen zich niet af wie ze zouden willen of moeten zijn, behalve in een spelletje. Ze zijn zichzelf. En wat u noemt de minder bewusten, die zijn geneigd om zichzelf veel eerlijker en eerder te aanvaarden voor wat ze zijn inclusief alle modderpoelen etc. waarover u spreekt, dan de mens die het gevoel heeft dat ie anders moet zijn dan ie is.

De grote fout van de mens - u moet me niet kwalijk nemen dat ik even afwijk van het onderwerp - is dat hij wil beantwoorden aan een ideaalbeeld dat zo sterk verschilt van hetgene wat hij wezenlijk is, dat hij daardoor komt tot een ontkenning van een groot gedeelte van zijn eigen werkelijkheid en persoonlijkheid.

Wanneer u uzelf aanvaardt met modderpoelen, dan moet u zeggen: nou, een klein beetje draineren en dan zou ik er nog een aardig korenveld van kunnen maken. Begrijpt u?

Dus gewoon zeggen: ja, het is er wel maar ik kan er iets beters van maken, ik kan er iets beters mee doen. Dan kun je jezelf wel aanvaarden en in die zelfaanvaarding komt dan als vanzelf het positieve wat in elke mens bestaat.

Zelfs in de mensen die wij beesten noemen wanneer we op aarde zijn, u weet wel die misdadigers die anderen vermoorden, die stelen, die brandschatten, toch, ook in hen zit ergens iets goeds, misschien erg verborgen, maar het is er. Dat goede wordt dan wakker wanneer je jezelf aanvaardt zoals je bent. Daarom zou ik zeggen dat juist diegenen die denken dat ze meer bewust zijn niet bang moeten zijn voor de modder, maar dat ze wel moeten proberen van de modder iets beters te maken.

x Is het de taak van de mens op aarde zichzelf 'alleen naar' te leren kennen zoals men werkelijk is (een opgave op zich), of: er ook iets aan te doen (zichzelf te veranderen)? Bij ingebakken agressie, wraakzucht, steelzucht e.d. niet eenvoudig (zo niet onmogelijk).

- Ik geloof dat hier weer het bekende verschuivingsprobleem optreedt, waarbij men probeert de werkelijkheid te ontkennen om een ideaalbeeld te handhaven. Dat vinden we bij democratie bijv. waarbij de burger in feite geen cent te zeggen heeft, dat zien we bij socialisme waarbij de enige werkelijke socialisten degenen zijn die de socialisten regeren, en zo kunnen we verder gaan. We moeten ons gewoon realiseren dat alles, werkelijk alles op aarde zinvol is. 't is ervaring. Het opdoen van ervaring op zichzelf is van betekenis, geestelijk zul je daar dus het een en ander aan hebben.

Je moet jezelf niet veranderen, je moet jezelf zijn, maar jezelf verbeteren door juist te zijn wat je innerlijk voelt dat je bent. Dus niet proberen te lijken op iemand anders, maar jezelf zijn en gelijktijdig wat je innerlijk als juist aanvoelt, als positief aanvoelt, in jezelf ontwikkelen op grond van de kwaliteiten die je hebt. Mag ik een voor sommige misschien wat dubieus voorbeeld geven? Er zijn mensen die - zullen we zeggen - een horizontaal beroep uitoefenen-dames. Nu zul je zeggen, ja er zijn er toch ook een hoop die dat onderdrukken, ja. Maar wat doen ze er dan mee?

Heel vaak zijn het verzuurde, verbitterde mensen die alleen maar bezig zijn iedereen op de wereld te pesten omdat ze niet doen wat ze zelf niet tot stand kunnen brengen. Dan zeg ik: het is dan beter om een horizontaal beroep uit te oefenen met respect voor je klanten, hoe moeilijk me het in dat beroep ook soms lijkt, en met een poging om die klanten gelukkiger of beter verder te laten gaan, dan te zeggen: nee ik ben eig. wel zo, maar ik moet anders zijn en daardoor met een uitgestreken vroom ... afijn.

Laat me u één ding vertellen: in de Verenigde Staten is een vrouwenbeweging 'ter bewaking van de deugd' geweest. De drie dames die het gesticht hebben, daarvan was een eerste de vrouw van een miljonair die een groot aantal liaisons achter de rug had. De tweede was een madame die rijk was geworden door de zonde van anderen en de derde was een Leger des Heils soldate, die mislukt was omdat ze de liefde voor de naaste te stoffelijk uitdrukte.

En deze drie gingen de deugd van anderen bewaken omdat ze zelf, om welke reden dan ook, de mogelijkheid niet meer hadden om de zonde te begaan die ze nu anderen wilden verbieden. Ik geloof dat ik daarmee duidelijk genoeg heb gezegd waar het om gaat.

Wij moeten de wereld niet verbeteren, wij moeten niet proberen onszelf te veranderen in een of andere ideaal-figuur, wij moeten proberen onszelf te zijn met de kwaliteiten die wij hebben en dan zo positief dat we elke keer tegen onszelf kunnen zeggen: nou ja, we hebben de wereld toch weer iets goeds gedaan.

x Bij zelfonderzoek blijken we door allerlei invloeden van buitenaf bepaald of beperkt te worden: land, geloof, familie, astrologische opbouw. Welke krachten of invloeden zijn het sterkst en in welke volgorde?

- Nou, dat is betrekkelijk moeilijk. Ik zou zeggen: een van de sterkste invloeden is opvoeding. De tweede sterke invloed is de behoefte aan maatschappelijke erkenning, daarna komt pas de godsdienst en de godsdienst wordt alleen primair als de beide voorgaande geen voldoende belevingsmogelijkheid hebben overgelaten.

De beperkingen van staatswege, wetten, enz. enz., zou je samen kunnen vatten als milieuinvloed, inclusief het feit dat je een menselijk lichaam hebt met ook een aantal basiskwaliteiten; je zoudt kunnen zeggen die invloed komt pas ná de religieuze invloed, omdat ze geen vervreendings-element omvat, maar wanneer ze erkend wordt heeft ze wel vaak ten gevolge dat men zijn eigen verantwoordelijkheden, die men toch bezit, ontkent.

De astrologische invloed komt, vreemd genoeg, als laatste invloed aan de beurt, omdat uiteindelijk de structuur van de auto waarin u rijdt niet zo bepalend is voor de veiligheid van het rijgedrag als de bestuurder.

x Is déconditionering door zelfinzicht (waar Krishnamurti veel over spreekt) voor veel mensen wel zo wenselijk, als het bovendien voor de meesten zo moeilijk is?

- Ik zou zeggen: het is zeer wenselijk voor praktisch alle mensen. Aan de andere kant zou die déconditionering wel betekenen dat je afstand moet doen van een groot aantal illusies, dat je voor jezelf toe moet geven dat de dingen die je zogenaamd doet voor het welzijn van de mensen, in feite alleen maar ten doel hebben je eigen ego te strelen en je inkomen te vergroten; dat soort dingen.

Het is zo dat in de maatschappij een hele hoop dingen anders zouden zijn wanneer de mensen die déconditionering inderdaad, ongeacht de moeilijkheden, uiteindelijk tot stand zouden kunnen brengen. Maar aan de andere kant: vindt u de wereld op het ogen-

blik dan zo mooi en zo goed? Voor de mens zelf is die déconditionering dan toch een terugkeer naar zijn wezenlijk ik en daardoor het vinden van een mogelijkheid in dit ik harmonieën te vinden en zo dit ik ook meer harmonieus ten aanzien van de wereld waarin ie denkt te leven uit te drukken.

x Waaron durft men in het algemeen zijn schaduwkant niet onder ogen te zien; waar is men precies bang voor?

- Meestal dat de buren erachter komen. Men ontkent de schaduwzijde van zijn eigen persoonlijkheid omdat men daarmee 't gevoel van verhevenheid of beter zijn dan anderen gemakkelijker kan handhaven. De meeste mensen zijn het meest bevreesd voor het feit dat anderen zullen weten hoe dwaas ze soms zijn. Er zijn maar heel weinig mensen die begrijpen dat de hoogste wijsheid gelijktijdig de voortdurende dwaasheid pleegt te omvatten.

x Kinderen, kersvers uit de andere wereld, lijken nog gelukkig; nog niet beladen met kennis.

(a). Ware het niet beter alle kennis (op scholen, in opvoeding) achterwege te laten?!

(b). Zijn mensen niet het gelukkigst, als ze niets weten, zich niets herinneren, zoals in de diepe droomloze slaap, waar sommige oosterse meesters naar verwijzen?

(c). Is alle - alonaangeprezen - kennis misschien niet een vooroordeel, niet alleen op aarde, maar ook in de geestelijke werelden?

- Kennis is geen vooroordeel. we hebben kennis nodig, omdat zonder kennis zelferkenning onmogelijk is. Gelijktijdig moeten we beseffen dat kennis die wij nenen te bezitten altijd ten dele onjuist zal blijken, omdat ze als een deel van een groter geheel in wezen een andere betekenis zal bezitten dan die welke wij eraan toekennen.

Het is onze interpretatie van de kennis waardoor wij kwetsbaar zijn, niet de kennis op zichzelf, die een werktuig kan zijn om onze innerlijke erkenning naar buiten toe uit te drukken.

Dus u moet niet zeggen: de kennis.

Adam en Eva, voor Eva in de fruithandel ging, zaten allebei doodgelukkig tussen de bomen te flirten met de leeuw en het lam; toen kwam de slang en voor je het wist had Eva een ventersvergunning, en kwam met een appel aandragen, tenminste zo gaat het verhaal. Sommigen zeggen dat het een andere vrucht geweest is, waarbij zowel de abrikoos, de pruim, als de vijg in aanmerking schijnen te komen maar dat doet er minder toe denk ik.

Het gaat er doodgewoon om: zij aten van de boom van kennis van goed en kwaad. Wat betekent dat? De kennis van goed en kwaad is niet kennis, zij is óordeel; door het oordeel worden we ongelukkig, want het oordeel maakt ons eenzijdig in onze beleving van de werkelijkheid.

Kunnen we echter leren alle dingen te weten zonder te oordelen dan kunnen we juister handelen door hetgeen we weten en dankzij hetgeen we weten verder gaan, zonder daarbij een oordeel uit te spreken.

Oordeelt niet, opdat ge niet geoordeeld worden; staat ook geschréven. Beoordeel niets en niemand, zelfs je zelf niet, maar probeer alleen altijd weer harmonie te vinden, eenheid en aanvaarding te vinden in jezelf en vanuit jezelf met de wereld, en gebruik de kennis om dan die wereld beter te maken.

Mensen die niets weten zijn niet gelukkig, want waar geen reëel weten bestaat, daar bouwt men zich een schijnweten op. Die mensen, die u dan misschien gelukkig zouwt willen prijzen, u weet wel die primitieve stammen en zo, die gaan gebukt onder

allerlei vooroordelen, die voortkomen uit hun geloof aan goden, aan geheime machten, aan dreigende demonen, enz. enz. Want de mens zal altijd zijn angsten en zijn onbehagen verpersoonlijken, en als ie dan kennis heeft, kan ie in ieder geval daardoor een richting kiezen; wanneer ie geen kennis heeft is ie er alleen maar aan onderworpen.

En dan ten laatste over de kinderen. De kinderen die pas geboren worden, schijnen gelukkig te zijn want ze kunnen u nog niet vertellen wat ze van u denken. Ze hebben herinneringen aan het verleden, ze hebben hartstochten die veel vollediger zijn dan die welke de doorsnee volwassene doormaakt, maar ze leven nog voor een deel in 'n vorig bestaan en het zijn die beelden en herinneringen die bij hen een rol spelen.

Wanneer ze een jaar of drie zijn, dan begint de conditionering hen goed te pakken, dan blijft alleen nog over de vlucht in de fantasie en daarnaast de wrokkende aanvaarding van een volwassen wereld waarin je enerzijds de bescherming hard nodig hebt, en daardoor een vorm van liefde kent, naar aan de andere kant de betutteling voortdurend afwijst die in de naam van die liefde je wordt opgelegd.

Later verandert je leven en dan wordt het je opgelegd, die betutteling, in termen als 'het belang van de natie, het welzijn van het volk, de juistheid van de godsdienst, de handhaving van ons goede sociale systeem, e.d.', maar de betutteling blijft bestaan. Geloof me, het kind is wat dat betreft vaak nog veel wrokkiger dan u. Als u wist hoeveel kleine kinderen, die het nog niet weten uit te drukken, hun ouders soms haten op een wijze die zelfs niet geëvenaard kan worden door de haat van sommigen voor degenen die de concentratiekampen hebben gebouwd en bevolkt, dan kunt u zich misschien voorstellen dat de illusie van het kind, dat toch alsjeblieft zo gelukkig is, meestal alleen in het oog van de beschouwer is gelegen.

x Ik twijfel niet aan uw woorden, maar ik kan me bijna niet voorstellen dat het door een kind zo beleefd wordt. Is het puur het ontbreken van een uitdrukkingmogelijkheid, dat dat niet naar buiten komt?

- Het kind is geneigd om te aanvaarden wat er is. Wanneer het probeert zich te verzetten dan krijgt het over het algemeen door de overmacht al heel gauw het besef: ja, ik haat dit wel, maar ik doe maar alsof ik het prettig vind, want dan komen er ook dingen die ik ècht prettig vind. Maar de meeste mensen beseffen dat niet.

Kinderen haten over het algemeen zo nu en dan hun ouders verschrikkelijk. Kinderen hebben wel lief, maar wat ze liefhebben is niet zoals de mensen dan denken de persoonlijkheid, het is de gewoonte en de zekerheid die die gewoonte biedt. Het is wreed om dat zo te zeggen. Natuurlijk, er bestaan enkele ziel-verwantschappen tussen kinderen en ouders, maar deze komen niet zo vaak voor als u zou denken. Realiseer u dit gewoon en praat niet over 'kinderen die zo gelukkig zijn', praat over kinderen die althans ten aanzien van zichzelf eerlijker zichzelf zijn dan de meeste volwassenen aandurven. Dan zit u in de goede richting.

Mou hoop ik niet dat ik een hele hoop ouders ongelukkig heb gemaakt hè? Want per slot van rekening: vandaag haten ze u en morgen houden ze van u hoor. En soms kan de grootste verontwaardiging gesmoord worden in een extra portie ijs.

x Op aarde beschouwt men 'onbewust' denken en handelen als iets ongunstigs.

Zijn vanuit een dieper standpunt (onbegrensd zijn, gewaar-zijn) beide - het bewuste zowel als het zgn. onbewuste - geen belemmeringen tot het volledige vrij-zijn?

Bestaat het zgn. onbewuste wel als iets op zichzelf staands; is het niet slechts een woord voor 'vergeten-hersen-bewustzijn'?

- Het is meer dan dat, want in een hersen-bewustzijn vind je bijv. niet het besef van een vorig bestaan terug.

Laten we het heel eenvoudig zo stellen: wanneer bewustzijn en onderbewustzijn met elkaar versmelten, krijgen we een totaal-uitdrukking van zowel de emotionele als denkende mens.

Daarbij is het denken niet meer dominerend en ook het gevoel niet. De benadering van de mens tot het leven, en daarmee zijn ondergaan van dit leven, is harmonischer en ervaringsrijker dan zonder dit het geval zou zijn.

Het onderbewuste en bovenbewuste zijn geen termen, al worden ze vaak als zodanig gebruikt. Het onbewuste is niet alleen een reeks hersen-impulsen, die te zwak zijn om tot het waakbewustzijn te behoren, het zijn daarnaast veel emotionele drijfveren, 't zijn soms zelfs beelden die helemaal niet tot dit leven behoren, maar die in het onbewuste zijn opgeslagen en onder bepaalde omstandigheden eruit te voorschijn kunnen treden.

Laten we ons realiseren: het is een raël iets, zoals het bovenbewustzijn een soort gedachtenwolk is, waarin u allemaal rondloopt, en als u juist bent afgestemd, dan gaat het net als met de radio: die zit ook overal in de lucht, maar bij de juiste afstemming krijg je ineens een station door. Dat verklaart ondermeer de gelijktijdigheid van allerhand uitvindingen op verschillende plaatsen van de wereld, met heel kleine tijdsverschillen; het is vaak een wedloop wie het eerst het patent krijgt.

x Als verschilpunt tussen uw wereld en de onze wordt vaak aangevoerd: in de geest bestaat geen toetsingsmogelijkheid, op aarde wel.

(a). Waarom in de geest niet; betekent dit dat men in de geest eig. geen fouten kan maken?

(b). Is de toetsingsmogelijkheid op aarde niet ook een zeer relatieve: door allerlei conditioneringen en verwardheid onderkent men oorzaken vaak niet, dan wel: men weet niet waar ze te zoeken, bij zichzelf of bij anderen (of omgevingsfactoren)?

- Nou dat is heel eenvoudig: u neemt een gewicht van vijf kilo in de hand, houdt dat boven uw rechter voet, laat het vallen en zegt dan tegen uzelf: mij kan niets gebeuren. Doet u dit als geest dan raakt het u niet; doet u dit als mens dan raakt het u wel.

M.a.w.: de toetsingsmogelijkheid die bestaat is het aanwezig zijn van een aantal niét door de gedachten volledig beheerste factoren in de wereld buiten je, die soms optreden als wetmatigheden of uitvloeisels daarvan, daarnaast soms als factoren waaraan je je niet kunt onttrekken. Deze bestaan in de geest wel, de mogelijkheden dus. Wanneer ik in de geest denk dat ik een huis heb, heb ik er een; ik hoef niet eerst naar een gemeentelijke instelling om een vergunning te vragen. Wanneer ik denk dat ik slecht ben, wordt ik omringt door demonen. Als je op aarde denkt dat je slecht bent, dan kun je een banklening krijgen en fraudulent failliet maken. Dat zijn dus hele andere dingen.

Het gaat dus inderdaad om die toetsingsmogelijkheid. Nu is de toetsingsmogelijkheid op aarde groter dan in de geest. In de geest echter speelt een andere factor een rol, nl. de harmonische factor. Datgene wat in mij bestaat, en in een ander eveneens - gelijk of vergelijkbaar, gelijksoortig soms ook - bestaat, maakt een uitwis-

seling tussen mij en de ander mogelijk, waarbij voor ons beiden datgene wat we gemeen hebben tot een tijdelijke werkelijkheid wordt, waarvan we ons los kunnen maken wanneer wij beseffen dat andere dingen belangrijker zijn.

x Zijn er bij nader zelfonderzoek niet enkele motieven, die ev. in een vaste volgorde, de basis-motieven uitmaken: behoefte om voort te leven, emotionele geborgenheid, bezit, sexualiteit en later: macht en eer, en vrijheidsdrang; of verschilt dit alles per persoon?

- Dat verschilt per persoon heel sterk. Er zijn mensen bij wie bijv. de belangrijkheid van het voortbestaan in feite geprojecteerd wordt aan sexualiteit. Er zijn ook mensen bij wie de behoefte aan een voortbestaan juist verbonden is aan een ontkennen van sexualiteit. Kijkt u naar de verschillende richtingen die er bestaan op dit gebied, dan zult u met mij eens zijn dat de belangrijkheid van die factoren overal verschillend is, mede aan de hand van de persoonlijkheid, diens wereldvoorstelling en het milieu waarin ie zich bevindt.

Macht is over het algemeen een compensatie van onvermogen. Degenen die macht zoeken zijn over het algemeen degenen die bang zijn dat zij zelve de beslissingen niet kunnen nemen, omdat ze geloven dat anderen hen anders zullen beheersen. Dat is heel gek; bezit is heel vaak een poging je zelf tot volledigheid aan te vullen door verwerving omdat je met jezelf zoals je bent geen vrede kunt hebben. Zo zijn er veel meer van die factoren.

Ik zou dus zeggen, beste vrienden, je kunt werkelijk hier geen vaste regel opstellen; elke mens is een klein beetje verschillend d.w.z. dat belangrijkheden in elke mens anders liggen. De grond-eigenschappen van de mens zijn te definiëren, zeker stoffelijk, maar als we kijken, en u hebt daarnet astrologie genoemd, hoe bij de verschillende astrologische typen de kwetsbaarheid van deze totale samenstelling geheel anders ligt, en geheel anders pleegt te verlopen, dan moeten we toch zeggen: ja, er zijn van allerhand dingen, en wat voor een vissen-mens of een aquarius-mens goed is, kan helemaal verkeerd zijn voor bijv. een steenbok of een weegschaal.

Als je je dat gaat realiseren dan besef je: er is geen algemene benadering of algemeen geldende indeling mogelijk, die voor elk individu juist is. Een benadering en indeling is slechts daar mogelijk waar wij uitgaan van aantallen en niet meer van persoonlijkheden; dit laatste is een van de grote fouten van uw moderne maatschappij, waarbinnen denkt alles in termen van aantallen te kunnen berekenen en daardoor in wezen de persoonlijkheid pleegt te verstikken.

SLOTBESCHOUWING

Misschien mag ik het zo zeggen:

Diep in mijzelve gloeit een licht, dat ik maar zelden ken.
Diep in mijzelve trilt een zijn, dat ik toch zelve ben,
ofschoon ik het niet erkennen kan.

Ik zoek voortdurend rond mij heen bevestiging van wat ik ben,
terwijl ik, wat ik wezenlijk diep in mijzelve draag,
voor mijzelve niet erken

en steeds weer door een andere vraag ontkennen wil,
dat heel het bestaan te samen vloeit in dat wat ik in alle tijd
steeds ben.

Want wat ik ben dat is de kracht, een deel van eeuwigheid.
Dat wat ik ben omvaamt de ruimte en omvaamt de tijd
het is bewustzijn zonder meer;
maar een bewustzijn dat niet kent
de kennis van de mensen die het alles onderscheiden
maar juist de eenheid ondergaat waardoor niet meer een lijden,
een tegenstelling ooit bestaat
maar slechts het samenvlechten van al wat ooit erkent,
ooit beleefd en ooit geweest zal zijn tot één geheel
dat niet zijn belangrijkheid meer ontleent aan een enkel deel
of de positie daarvan, maar is:
vibrerend één-zijn met het Al,
waarin het ik zichzelf is en niet meer weten kan
dat het geen deel is van het Al.

U zoekt diep in uzelve, u zult door wildernissen gaan,
u zult verbaasd soms in het duister of voor een afgrond staan,
u zult in tempels binnengaan en licht zien gloeien
op het altaar,
ge zult gezangen horen uit de sferen
en ook dat alles is wel waar.
't Zijn delen van u zelf die samen zijn,
totaliteit van zijn, deel van totaliteit waarvan ge nog moet leren.
Zo ge niet u zelf aanvaard,
hoe zult gij wezenlijk ooit leven in eenheid met het Al.
Hoe zult gij die niet geven wilt of niet ontvangen wilt
ooit eenheid ondergaan?
Leert mens uzelve te verstaan,
niet in de termen van het brein
maar in het voelen van het zijn.
En daar waarin ú diep,
heel diep de vrede ligt die het ik dan ondergaat,
daar is het ogenblik gelegen waarin de mens, bewust nu ook,
voelend voor zijn Schepper staat.

U ziet het ik heb deze keer zelf gekozen; ik had u ook drie woor-
den kunnen vragen en er een aardige improvisatie op kunnen maken,
maar wat zou ik meer of minder gezegd hebben.
Wat we op deze avond als eindthese moeten samenvatten, dat is
eenvoudig dit:

't is niet wat je gelooft of wat je niet gelooft,
't is niet wat je erkent of wat je niet kent.
't Zijn is het voortdurend en waarlijk beleven
van dat wat je zelve bent.
Je vrijheid is niet
't beheersend bestaan aan anderen onderwerpen,
't is jeezelve heersend zijn door steeds weer al te stelpen
wat niet meer past bij wat je bent; totdat je diep in jou erkent:
ik ben de vrede die de vrede geeft,
ik ben de vrede die de vrede leeft, ik ben de kracht
die alle kracht omvat en toch zichzelf aan zijn macht
ten nimmer ooit bezat. Ik ben het Zijn, dat kloppend leeft
in dit moment van tijd, ik ben alleen maar lichtend deel
van wat de mens noemt eeuwigheid.

-3-

Vraag u niet af of het waar is of niet. Vraag u af of uzelve waard bent
op de manier waarop u denkt en leeft of niet. Dan komt er vanzelf het
ogenblik dat u zegt: hierin vind ik mijn vrede, hierin vind ik mijn
wijsheid, en dan schouwt u naar binnen toe en weet u dat u uiteindelijk
tenminste voor uzelve tot waarheid bent geworden.

Goedenavond.